

Ὁ προφήτης τῆς Πονεμένης Ρωμοσύνης

Μνήμη Φωτίου Κόντογλου

Κείμενον Δ΄

Ἡ Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ἡ σημερινὴ κατάστασι *

Ἡ ΚΥΡΙΑΚΗ τῆς Ὁρθοδοξίας, καθιερώθηκε νὰ γιορτάζεται ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν μας μὲ τὴν ἀναστήλωση τῶν εἰκόνων καὶ τὴν νίκη τῆς εὐσέβειας καταπάνω στοὺς εἰκονομάχους.

Οἱ εἰκονομάχοι ἦτανε οἱ νεωτεριστὲς ἐκείνου τοῦ καιροῦ, ποὺ ἀρξίσανε ἀπὸ τὴν κατάργηση τῆς εἰκονογραφίας, γιὰ νὰ προχωρήσουν, σιγὰ-σιγὰ, ὅπως συνηθίζουν πάντα οἱ τέτοιοι, καὶ σὲ ἄλλες καταλυτικὲς μεταρρυθμίσεις, ὡς ποὺ νὰ μὴν ἀφήσουν τίποτα ἀπείραχτο στὴν Ὁρθοδοξίαν.

Ἡ εἰκόνα στάθηκε τὸ σύμβολο τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ γιὰ τὶς εἰκόνες βρισκότανε σὲ ἀναταραχὴ τὸ Βυζάντιο, σὲ ἐμφύλιο πόλεμο, ἐπὶ 116 χρόνια.

Στὰ 787 μ.Χ. ἐγίνε ἡ ἐν Νικαίᾳ Ζ΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, ποὺ ἐκήρυξε τὴν ἀναστήλωση τῶν εἰκόνων κ' ἔβαλε τέλος στὴν εἰκονομαχίαν ποὺ εἶχε ἀρχίσει ἀπὸ τὰ 726, ἐπὶ Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου.

Ἀλλά, κ' ὕστερα ἀπὸ τὴν Ζ΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδο, ξαναζωντάνεψε ἡ εἰκονομαχία, ὡς ποὺ ἐγίνε ἄλλη σύνοδος στὴν Κωνσταντινούπολιν, στὰ 842, κ' αὐτὴ ἐπικύρωσε τὴν Ζ΄ Οἰκουμ. Σύνοδο, κ' ἔτσι ἔπαψε ἐκεῖνη ἡ μανία τῆς εἰκονομαχίας.

Αἰτία ἀπ' ὅπου προέρχεται κάθε αἴρεσι καὶ νεωτερισμὸς στὴ θρησκείαν, εἶναι ἡ ἀπιστία κ' ὁ ὀρθολογισμὸς. Γι' αὐτὸ κ' οἱ εἰκονομάχοι ἦτανε ἄνθρωποι μὲ ψυχρὴ ψυχὴ, ἄπιστοι, ἀλαζόνες, ματαιόδοξοι, στερημένοι ἀπὸ πνευματικὸ βάθος, καὶ σπρωγμένοι, σὲ ὅ,τι κάνανε ἀπὸ πολιτικούς κ' ἄλλους παρόμοιους ἀντιπνευματικούς σκοπούς.

Οί ἀρχηγοὶ αὐτῆς τῆς κινήσεως, αὐτοκράτορες καὶ αὐλικοί, τραβοῦσαν μὲ τὸ μέρος τους τοὺς ὀλιγόπιστους, τοὺς ματαιόδοξους, καὶ τοὺς συμφεροντολόγους, ποὺ λογαριάζανε τὴν πολιτικὴ καὶ κοινωνικὴ δύναμιν ποὺ εἶχαν αὐτοὶ οἱ ἀρχηγοὶ τῆς εἰκονομαχίας.

Ἄπο τ' ἄλλο μέρος ἀγωνιζόντανε γιὰ τὴν πίστη τους, ποὺ εἶχε γιὰ σύμβολα τὶς εἰκόνες, οἱ εὐσεβεῖς κληρικοί, ἀπο τὸν Πατριάρχη ὡς τὸν καλόγηρο, καὶ μαζὶ μὲ τοὺς εὐλαβεῖς κληρικούς, οἱ ἀπλὲς ψυχὲς ποὺ εἶχανε βαθειὰ πίστη στὴν Ὁρθοδοξία καὶ στὴν παράδοσή της, οἱ ταπεινοὶ καὶ οἱ «*πτωχοὶ τῷ πνεύματι*», οἱ μακαρισμένοι ἀπο τὸν Χριστό, τὰ «*μωρὰ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα*».

Βέβαια ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ὑπῆρχε καὶ «*ὁ δεισιδαίμων ὄχλος*», ὅπως τοὺς λένε οἱ νεωτεριστὲς κ' οἱ μεταρρυθμιστὲς. Ἄλλὰ αὐτὸς ὁ «*ὄχλος*» φαίνεται συχνὰ πὼς βλέπει πιδ καθαρὰ καὶ πιδ μακρὰ ἀπο τοὺς φωστῆρες τοῦ ψυχροῦ ὀρθολογισμοῦ, ὅπως ἔγινε στὴν Κωνσταντινούπολη, λίγο πρὶν νὰ τὴν πάρη ὁ Τοῦρκος, ποὺ ὁ λαὸς μπόδισε τὴν Ἑνωσὴ τῆς Ἐκκλησίας μας μὲ τοὺς παπικούς, καὶ γλύτωσε τὸ γένος μας ἀπο τὸν ἀφανισμό, ὅπως λέγει κι' ὁ σοφὸς Ἀδαμάντιος Κοραῆς, γράφοντας τοῦτα τὰ λόγια:

«Διὰ τὴν δεισιδαιμονίαν ταύτην μάλιστα μᾶς ὄνειδίζουν, (οἱ Λατίνοι), καὶ εἰς αὐτὴν ἀποδίδουν τὸ πείσμα τοῦ κοινοῦ λαοῦ (ποὺ τὸν λένε ὄχλο οἱ ἔξυπνοι) νὰ μὴ ἐνωθῆ μὲ τοὺς Παπιστάς, καὶ τὴν σταθερὰν αὐτοῦ ἀντίστασιν εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ τὸν ἐνώσωσιν αὐτοκράτορας. Εἰς τὴν δεισιδαιμονίαν ὅμως ταύτην (ἂν ἐγέννησε ποτέ τι καλὸν ἢ δεισιδαιμονία) χρεωστοῦμεν οἱ σημερινοὶ Γραικοὶ τὴν ὑπαρξίν μας. Χωρὶς τὸ εὐτυχέστατον τοῦτο πείσμα τῶν πρὸ ἡμῶν, ἢ δεισιδαιμονία ἤθελ' αὐξηθῆ ἐπὶ πλέον, καὶ τὰ πολυπληθῆ τάγματα τῶν Δυτικῶν μοναχῶν ἔμελλον νὰ καταβρωμίσωσι τὸ ἔδαφος τῆς ταλαιπώρου Ἑλλάδος...».

Αὐτὰ δὲν τὰ γράφει κανένας ὀπισθοδρομικὸς καὶ καθυστερημένος πνευματικὰ, ἢ κανένας παλαιονημερολογίτης, ἀλλὰ ὁ Κοραῆς, ποὺ τὸ ἄγαλμά του τὸ ἔχουν στήσει οἱ Ἕλληνες μπροστὰ στὸ Πανεπιστήμιό τους, καὶ ποὺ στάθηκε στὰ χρόνια του πολὺ φιλελεύθερος, ἐνθουσιώδης ὀπαδὸς τῆς Γαλλικῆς Ἐπανάστασης.

Τί ἀποκρίνονται σ' αὐτὰ οἱ βαθυστόχαστοι νεωτεριστὲς καὶ ὀρθολογιστὲς, ποὺ θαρροῦν πὼς βαστᾶνε τὸ κλειδί τῆς σοφίας καὶ τῆς ἐπιστήμης, καὶ περιπαίζουνε ἐμᾶς τοὺς «*μωροὺς καὶ φανατικούς*»;

“**Όπως** εἶπαμε στὴν ἀρχή, αἰτία κάθε νεωτερισμοῦ στὴν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας εἶναι ἡ ἀφοβία πρὸς τὸν Θεό, ἡ ἀσέβεια κι’ ἡ ἀπιστία.

Ποτὲ ἕνας Χριστιανὸς ποὺ νὰ πιστεῦν ἀληθινά, ὄχι ψεύτικα, δὲν βρέθηκε ἀνάμεσα στοὺς νεωτεριστὲς καὶ στοὺς μεταρρυθμιστὲς. Ὁ ἀπιστος δὲ μπορεῖ νὰ ἔχη ταπεινὸ φρόνημα, ἀλλὰ εἶναι πάντα περηφάνος, ἀλαζόνας.

Κι’ αὐτὸ τὸ λέγει μὲ δυὸ λόγια ὁ ἅγιος Ἐφραὴμ ὁ Σύρος: «*Ἡ ὑπερηφάνεια ἀναγκάζει ἐπινοεῖν καινοτομίας, μὴ ἀνεχομένη τὸ ἀρχαῖον*».

Βλέπεις τί λέγει; «*ἀναγκάζει*», δηλαδὴ ἡ περηφάνεια, ἡ ματαιοδοξία, βιάζει αὐτὸν ποὺ τὴν ἔχει μέσα του, νὰ θέλῃ καὶ νὰ κάνῃ νεωτερισμούς, ἐπειδὴ εἶναι δοῦλος αὐτῆς τῆς περηφάνειας!

Κ’ ἔπειτα λέγει «*μὴ ἀνεχομένη τὸ ἀρχαῖον*», δηλαδὴ ἐπειδὴ δὲν κωνεῦει «*τὸ ἀρχαῖον*», ἤγουν τὴν παράδοση, μὲ ἄλλα λόγια, ἐπειδὴ φαίνεται βαρὺ στὸν ματαιόδοξο νὰ παραδεχθῆ ἐκεῖνο ποὺ τοῦ παράδωσαν οἱ παλαιότεροι, «*οἱ πρὸ ἡμῶν*», ὅπως εἶπε ὁ Κοραῆς.

Γιὰ νὰ παραδεχθῆ κανένας τὴν παράδοση, πρέπει νὰ ἔχη μέσα του ταπεινὴν καὶ νὰ μὴ θέλῃ νὰ στήσῃ τὸ δικό του θέλημα.

Δὲν ὑπάρχει νεωτεριστὴς στὴν Ἐκκλησία καὶ ἄνθρωπος ποὺ νὰ θέλῃ νὰ γκρεμίσῃ ὅ,τι παραλάβαμε ἀπὸ ἐκείνους ποὺ περιφρουρήσανε τὴ θρησκεία μας μὲ τὴν εὐσέβειά τους καὶ μὲ τὴν ἀσάλευτη πίστη τους, ποὺ γι’ αὐτὴ ὑποφέρανε κάθε κακοπάθησι, κι’ αὐτὸν τὸν θάνατο, ναί, δὲν ὑπάρχει νεωτεριστὴς τέτοιος, ποὺ νὰ μὴν εἶναι ἄπιστος.

Ἄς κρύβεται, ἄς παρουσιάζεται γιὰ εὐλαβέστατος, ἄς κάνει τὸν ταπεινόφρονα, ἄς ἀγκαλιάζει, τάχα τοὺς ἐχθροὺς του, μ’ ἕναν λόγο: ἄς φαίνεται ἀπ’ ἔξω σὰν ἅγιος, πρᾶος καὶ γλυκόλογος. Στ’ ἀληθινὰ εἶναι ἕνας ὑποκριτής.

Ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος, ὁ ἀγιώτατος ἅγιος, ἕνας ἀπὸ τοὺς πρὸ ἀρχαίους ἱεράρχες τῆς Ἐκκλησίας, μαθητὴς τοῦ ἀποστόλου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, αὐτὸς ποὺ μονομάχησε μὲ τὰ θηρία γιὰ τ’ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, μέσα στὸ Κολοσσαῖο τῆς Ρώμης, ἐννενηντα χρονῶν πρεσβύτης, ἐνοιωθε ριζωμένη τέτοια πίστη μέσα στὴν καρδιά του, ποὺ ἔλεγε στοὺς μαθητὲς του, ὅπου ἐνεργούσανε νὰ τὸν γλυτώσουνε ἀπὸ τὸ μαρτύριο: «*Μὴ μὲ ἐμποδίζετε, τέκνα μου, νὰ πάγω στὸν ἀγαπημένο Κύριό μου. Εἶμαι σιτᾶρι τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ ἀλεσιῶ (ἀπὸ τὰ δόντια τῶν θηρίων), γιὰ νὰ παρουσιασθῶ μπροστὰ του “ὡς ἄρτος εὐώδης καὶ καθαρός”*».

Κ' ἐπειδὴ, πολλὰς φορές, τὰ λεοντάρια δὲν θέλανε νὰ σπαράξουνε κάποιους Μάρτυρες, ὁ Ἰγνάτιος, αὐτὸς ὁ σιδερόκαρδος ἑκατοχρονίτης μονομάχος, ἔλεγε στοὺς δικούς του: «*Κι' ἂν τὰ θηρία δὲν θελήσουνε νὰ μὲ φᾶνε, ἐγὼ θὰ τὰ βιάσω*».

᾽Ω ὕψος ἀπίστευτο, πὺν φτάνει ἡ πίστη τοῦ Χριστοῦ, ὅπου κάνει ἸΑχιλλέα πολεμιστὴ τὸν ἄκακο γέροντα, τὸν πρᾶο ἐπίσκοπο τῆς Ἄντιόχειας, πὺν παραμέριζε γιὰ νὰ μὴ πατήσῃ ἕναν μῆρμυγκα!

* * *

Ἄλλά, γιὰτί ἐβγῆκα ἀπὸ τὴν ὑπόθεση πὺν μιλοῦσα; Τὸ ἔκανα γιὰ νὰ ἀναφέρω τί ἔλεγε αὐτός, ὁ ἅγιος γιὰ τοὺς νεωτεριστὲς τῆς θρησκείας.

᾽Ἐλεγε λοιπόν:

« Πᾶς ὁ λέγων παρὰ τὰ διατεταγμένα, κᾶν νηστεύῃ, κᾶν παρθελεύῃ, κᾶν προφητεύῃ, κᾶν σημεῖα ποιῇ, λύκος σοι φαινέσθω ἐν προβάτου δορᾶ, φθορὰν προβάτων κατεργαζόμενος ».

« Ὅποιος διδάσκει ἄλλα ἀπὸ ὅσα διατάζει ἡ Ἐκκλησία, κι' ἂν νηστεύῃ, κι' ἂν εἶναι παρθένος, κι' ἂν προφητεύῃ ἀκόμα, κι' ἂν ἀκόμα κἀνθὲν θαύματα, αὐτὸν νὰ τὸν βλέπῃς σὰν λύκο πὺν εἶναι σκεπασμένος μὲ προβιὰ προβατίσια, καὶ πὺν μηχανεύεται πονηρὰ καταπάνω στὰ πρόβατα ».

᾽Ακουσέ τα, λοιπόν, ἐσὺ πὺν διαβάσεις, καὶ τύπωσέ τα στὸ μυαλό σου, γιὰ νὰ μὴ ξεγελασθῆς ἀπὸ τὶς κολακειῖες, ἀπὸ τὰ γλυκόλογα, κι' ἀπὸ τὴν ζαχαρίνη τῆς «*ἀγάπης*» πὺν μεταχειρίζονται οἱ τέτοιοι παραβάτες κι' ἀποστάτες, μὲ σκοπὸ νὰ σὲ παραπλανήσουν.

᾽Ὅλα τὰ καταχθόνια σχέδιά τους τὰ σκεπάζουν μὲ τὸ πανάγιο ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, πὺν εἶπε ὀκτῶ φορές «*Οὐαί!*», ὀκτῶ φορές «*ἀλλοίμονο!*» γιὰ τοὺς ὑποκριτὲς.

«*Ἀλλοίμονο*» εἶπε καὶ γιὰ ὅσους κάνουν σκάνδαλα, ὅπως κάνουν αὐτοὶ οἱ νεωτεριστὲς: «*Οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκεῖνῳ δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται*» (Ματθ. 18' 7).

* * *

Ναί! Σήμερα, στὶς μέρες μας, φανερωθήκανε κάποιοι ἄλλοι ἀποστάτες, ὄχι μοναχὰ εἰκονομάχοι, ἀλλὰ καὶ γενικὰ «*Ὀρθοδοξομάχοι*», πὺν παρουσιάζονται σὰν ὑπέρμαχοι τῆς Ὀρθοδοξίας, ὅπως οἱ Φαρισαῖοι παρουσιαζόντανε σὰν ὑπέρμαχοι τοῦ Νόμου, ἐνῶ τὸν καταργούσανε.

Πρόδρομοι στους νεωτεριστές που φανερώνονται στις πονηρές μέρες μας, σταθήκανε κάποιιο Ἀρχιερείς καὶ Πατριάρχες που εἶχανε πάρει «προοδευτικὲς» καὶ νεωτεριστικὲς ἰδέες ἀπὸ τὸ «ἐξωτερικὸ» καὶ θελήσανε νὰ «ἀναμορφώσουν τὴν Ἐκκλησίαν, διὰ νὰ τὴν προσαρμόσουν εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐποχῆς μας».

Αὐτὴ τὴν ἀνάγκη «τῆς προσαρμογῆς» τὴν αἰσθάνονται, ἐπειδὴ βλέπουν πὼς ὁ κόσμος ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴ θρησκεία, καὶ προσπαθοῦν τάχα μὲ τὰ γιατροσόφια τῶν νεωτερισμῶν καὶ τῶν «προσαρμογῶν» νὰ τραβήξουν τοὺς ἄθρησκους.

Ἄλλὰ ὁ ζῆλος τους εἶναι «ὁ μωρὸς ζῆλος», γιατί φανερώνει πὼς θέλουν νὰ στηρίξουν τὴ θρησκεία μὲ κάποιους νεωτερισμοὺς που τὴν καταργοῦν καὶ γι' αὐτὸ δὲν κάνουν τίποτα, ἐπειδὴ οἱ ἴδιοι εἶναι ἄπιστοι.

Ἕνας «κόκκος πίστεως» θᾶφτανε ἐκεῖ που δὲν κάνουν τίποτα οἱ νεωτερισμοί, κι' οἱ Διασκέψεις, καὶ τὰ Παγκόσμια Συμβούλια, καὶ οἱ Ὀργανώσεις, καὶ «αἱ μωραὶ (συ)ζητήσεις καὶ γενεαλογίαι καὶ μάχαι νομικαὶ» (Ἀπόστολος Παῦλος).

Καὶ πὼς δὲν κάνουν τίποτα ὅλα αὐτά, οἱ νεωτερισμοὶ στὴ λατρεία καὶ οἱ προσπάθειες γιὰ τὴν «προσαρμογὴ», ἀπόδειξη εἶναι τὸ ὅτι στὶς κῶρες που γίνονται αὐτὰ ἀπὸ τοὺς θρησκευτικοὺς ἀρχηγούς, στὶς κῶρες τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς, μάταια γίνονται «οἱ προσαρμογές», ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει προζῦμι γιὰ νὰ ζυμωθῆ τὸ ψωμί, δηλ. ἡ πίστη, καὶ τὸ ὅτι τὸ θρησκευτικὸ αἶσθημα, τὸ ἀληθινό, σβῆνει καὶ χάνεται, ἐνῶ μέρα μὲ τὴ μέρα, ἡ ἀπιστία θριαμβεύει.

Ὁ ὑστερικὸς θαυμασμὸς που ἔχουνε σὲ κάθε πρᾶγμα που γίνεται στὴ Δύση, αὐτοὶ οἱ ξιππασμένοι ρασοφόροι μας, που ζήσανε στὸ ἐξωτερικὸ κι' ἀπομείνανε κατάπληκτοι ἀπὸ τὴν ὑλικὴ δύναμη τῆς Δύσης, τοὺς κάνει νὰ εἶναι τυφλοὶ καὶ νὰ μὴ νοιώθουν τίποτα ἀπὸ τὸ πνευματικὸ βάθος τῆς Ὀρθοδοξίας, ἀλλὰ νὰ πιθηκίζουν τοὺς Παπικούς, τοὺς Ἀγγλικανοὺς καὶ τοὺς Προτεστάντες.

Μιὰ σειρά λοιπὸν ἀπὸ τέτοιους ἐξευρωπαϊσμένους ρασοφόρους, ὅπως εἶναι οἱ κληρικοὶ τοῦ κλίματος τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τοῦ Πατριαρχείου τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τῶν Ἱεροσολύμων, ἐτοιμάσανε τὸν δρόμο στοὺς σημερινούς παπολάτρες καὶ κάθε λογῆς νεωτεριστές, που πᾶνε νὰ καταργήσουν τὴν πίστη τῶν Πατέρων μας.

Κορυφαῖος νεωτεριστὴς στάθηκε ὁ Πατριάρχης Μελέτιος Μεταξάκης, ἀδίστακτος, ἀσεβὴς κι' ἄθεος. Ὁ Θεὸς νὰ τὸν συγχωρήσει.

Καὶ ὅμως πόσοι τέτοιοι καταλύτες τῆς Ὀρθοδοξίας θὰ γιορτάσουν τὴν Κυριακὴ τῆς Ὀρθοδοξίας!...

(*) Έφημερ. «Ὁρθόδοξος Τύπος», ἀριθ. 50/Μάρτιος 1965, σελ. 1 καὶ 4.